

Novico, da bosta predsednik Eisenhower in ministrski predsednik Hruščev zamenjala obiske, komentira svetovni tisk tudi naprej. Trezni komentatorji opozarjajo, da bosta neposredna stika najvišjih predstavnikov vodilnih dežel obeh blokov omilila mednarodno napetost in onemogočila kakršno koli zaostrovanje vsaj za nekaj mesecev. Razmerma neuspela ženevska konferenca štirih zunanjih ministrov, ki so jo za nedolgočasen čas prekinili, se je sprilo novih sovjetsko-ameriških dogovorov umaknila povsem v ozadje.

Toda z napovedanimi obiski se je pričel taliti led tudi drugje. Kaže, da se bodo zahtevne velesile slednjič nekako domenile s SZ o ponovni oživitvi posebnega telesa v okviru Združenih narodov ali izven njih, ki bi se ukvarjalo z razorožitvijo. Kot je znano, je SZ doslej oklanjala sodelovanje v posebni komisiji OZN, ker se ni strinjala z njeno sestavo. Kakor že večkrat doslej, so se v Moskvi (v glavnem upravičeno) zblili glasovalnega stroja, ki bi utegnil preprečiti sprejem dobrih predlogov samo zaradi — blokovskih nasprotij. Če pa bi velesile redno uveljavljale svoj svetos, pa bi bilo že vnaprej onemogočeno vsakršno delo.

V zvezi s tem krogi Združenih narodov poudarjajo, da bo čez do-

ber mesec pričela z delom Generalna skupščina OZN, ki ima v začasnem dnevnem redu vključene 63 točk. Kakor lani, bo tudi letos problem razorožitve dobil primerni poudarek. Izjave štirih znanjih ministrov ob zaključku ženevskih razgovorov kažejo, da so velesile pripravljene lotiti se priprav za take razgovore.

Zal, se položaj na svetu ne giblje povsod v tej smeri. Iz Laosa poročajo o težkem notranjem stanju, ki se utegne spremeniti v novo državljansko vojno. Kraljevske čete so, kot kaže, prekršile določbe sporazuma o premirju med vlado in levičarskim osvobodilnim gibanjem Patet Lao, ki ima posebno močne pozicije v severnem predelu dežele. Vlada obtožuje voditelja Patet Lao, da so pod vplivom Kitajske in njene ideologije, predstavniki Patet Lao pa — preko Pekinga in Severnega Vietnama — laosko vlado, da je pod vplivom Američanov.

Indija predlaga, naj bi obnovili komisijo za nadzorstvo nad premirjem v Laosu, ki so jo sestavljali predstavniki Indije, Kanade in Poljske po znanem ženevskem sporazumu o premirju v Indokinii. Kaže, da bo ta predlog že tudi primerno podporo.

Ptujski TEDNNIK

Štev. 32

Cena 15 din

PTUJ, 14. avgusta 1959

Letnik XII

Spomenik Lackovi četi v Mostju

Slavnosti ob 1. občinske m prazniku se je udeležilo nad 10.000 ljudi * Spomenik je odkril član CK ZKJ dr. Jože Potrč

VISOKI GOSTJE NA PROSLAVI — MOSTJE PREPLAVILA MNOŽICA — SPOMENIK LACKOVI ČETI — SIMBOJ JUNASTVA IN SVOBODE.

V sončnem jutru v soboto, 8. avgusta 1959, so Mostje pri Ptuj napolnili tisoči delovnih ljudi z območja ptujske občine, ki so prihiteli na slovesnost ob 1. občinskem prazniku. Na določenih mestih so se razvrstila vozila, in stojnice, okrog spomenika, tribune za goste in pod velikim hrastom pri Mostjah pa se je zbrala množica delavcev, kmetov in intelektualcev z vseh strani občine. Na tribuni so se zbrali in pozdravili gostje. Vabilu na proslavo se je odzval član Izvršnega komiteja CK ZKJ Franc Leskošek-Luka, član Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS Milko Goršič, zvezni ljudski poslanec Ivan Kreft, republiški ljudski poslanec Ivan Potrč, podpolkovnik Bogomir Gaberc, predsednik OLO Jože Tramsšek in drugi zastopniki okrajnih in občinskih organov in predstavniki množičnih organizacij ter svojci borcev Lackove čete. Večina imenovanih je bila v Ptuj na slavnosti občinski seji, kjer jih je pozdravil predsednik Občinskega ljudskega odbora Ptuj Janko Vogrinc.

Glede na lepo vreme, odlično udeležbo ljudstva in gostov ter na dobro pripravljeno slovesnost lahko rečemo, da je 1. občinski praznik v celoti uspel in da predstavlja slovesnost v Mostju z odkritjem spomenika Lackovi četi dober uvod v vsa bodoča praznovanja občinskega praznika občine Ptuj. Partizanske patrole so se po načrtu premikoval pravčasno približale Mostju in se pripravile za mimohod pred tribuno, kjer je predsednik občine Janko Vogrinc sprejel raport vodje patrol H. Zoreca. Spotoma v Mostje so patrole obiskale partizanske domove in družine, enote predvojaške vzgoje pa so improvizirale borbo Lackove čete pri Mostju.

Ob 9. uri je začel slovesnost Franc Belšak-Simon, najstarejši izmed borcev z območja ptujske občine in funkcionar ZB NOV, ki je po kratkem uvodnem nagovoru pozdravil goste in množico in predal besedo zveznemu poslancu dr. Jožetu Potrču, ki je dejal:

V jubilejnem letu, ob 40-letnici naše ZKJ, praznujemo prvi občinski praznik občine Ptuj na njenih zgodovinskih tleh. Tukaj je imela leta 1942 prva slovenjgorska ali Lackova četa svoj najtežji boj z okupatorjem, enajst borcev proti šestdesetim gestapovcem. Bil je to junaški boj, najtežje žrtve so bile neizogibne. S tem je dossegla vstaja v ptujskem okraju svoj prvi vrhunec, odpor pa je tel naprej, kljub najstrašnejšemu fašističnemu terorju. V teh krajih so bili takrat izredno težki pogoji, ki so zahtevali globoko vero v končno zmago nad okupatorjem. Gibanje se je šele koncem 1943. leta zopet razvilo. Zato je pravilna ocena, da pomeni Lackova četa in njen boj zaper okupatorja pomemben prispevek našemu osvobodilnemu boju, kateremu se je ljudstvo Slovenskih goric častno priključilo. Politični in moralni pomen oboroženega odpora proti okupatorju in ponosnega in hrabrega zadržanja naših najboljših borcev pa raste tembolj, čim večji so uspehi, za katere so dali svoja življenja.

Vedno bolj postaja jasno, za kako veliko stvar so žrtvovali svoja življenja. Naša družba se razvija v socializem, ljudstvo odloča

samo o vseh stvareh in na vseh področjih svojega življenja, prvi veliki uspehi v industriji in v kmetijstvu nazorno potrjujejo pravilnost naše poti. Ustvarjajo se lepši, socialistični odnosi med ljudmi, vedno bolj se krepi bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije, v mednarodni politiki se bori Jugoslavija za miroljubno sodelovanje med narodi na podlagi, ki edina lahko jamči mir in napredek, namreč na enakopravni podlagi. V svetu vedno bolj priznavajo, da je socializem, kakor se razvija v Jugoslaviji, zares privlačen, simpatičen, zato tudi vedno bolj raste ugled naše dežele in njenega političnega vodstva. Spodbujajo nas delovni ljudje vsega sveta, predvsem zaradi ogromnih žrtev, ki smo jih doprinesli v boju za socialistične principe, zaradi naše neomajne doslednosti in boju za neodvisnost lastnih narodov in za enakopravnost v svetu. Spoštujemo nas, ker se naše besede in dejanja skladajo, ker se borimo za mir predvsem z dežarji. Taka naša notranja kot zunanja politika je miroljubna in napredna, ker je dosledno socialistična, to je v interesu delovnega ljudstva in vsega človeštva.

Borci Lackove čete niso torej padli samo za našo svobodo, ampak za napredek človeške družbe, za humanejše odnose med ljudmi. Naše ljudstvo daleč na okoli dobro pozna zvernske metode hitlerjevcev, njihov nečloveški teror in zaničevanje delovnih ljudi in sploh vsega naprednega. Danes bi ne bilo več potrebno govoriti o preteklosti, saj jo je naša zmaga zbrisala. Ko gradimo novo, boljše družbo, na najboljši ustvarjalni način zavračamo in odklanjamo vse zlo, ki ga je kopicil kapitalizem in fašizem. Naši narodi so takoj po zmagi ponudili roko za sodelovanje vsem narodom, tudi tistim, ki so nam pod vodstvom fašistov ali nacistov prizadejali toliko gorja. Toda vedno znova se pojavljajo v nekaterih deželah ostanki nekdanjih fašističnih sil, ki skušajo blatiti naš narodnoosvobodilni boj in prikriti resnico. Z nesramnostjo skušajo celo prikazati, kot da je jim je zgodila kaka krivica. Tako so se sestali v Salzburgu po donavski Švabi, ki bi hoteli vse zločine SS in še posebej Prinz Eugen divizije prikriti, prikriti dalje, da so pobegnili s Hitlerjevo razbito vojsko, ter zahtevajo pravico do vrnitve, seveda do vrnitve z vsem tistim zlom, ki smo se ga rešili. Te želje so seveda smešne, značilne so le za tiste dežele, ki po vsesplošni obsodbi fašizma dopuščajo takšno zbiranje reakcionarnih sil. Nam ne morejo škodovati, to je udarec za delovne ljudi tistih dežel, ki zločinskih tendenc ne morejo preprečiti, nam pa škodujejo posredno, ker zastrupljajo mednarodne odnose in delajo proti miroljubnemu sožitju med narodi.

V svetu se že dolgo borita dva razreda, dve tendenci, buržoazija za to, da se ohrani kapitalizem z vsemi, pa tudi z najplodnejšimi sredstvi, a delavski razred za to, da človeštvo napreduje k socializmu, k lepšim družbenim odnosom, k socialistični demokraciji in k socialističnemu humanizmu. Na svetu ni in ne more biti bolj nasprotujočih si tendenc, kot sta ti dve. Naše ljudstvo je okusilo, ka-

kor malokatero, zločinstvenost fašizma na lastni koži, zato ve tembolj ceniti velike pridobitve narodnoosvobodilne borbe in ljudske, socialistične revolucije. Ime Lacko je v naših krajih najtesneje povezano tako z mučeništvom našega ljudstva, ki mu ga je prinesel tuji okupator, pravzaprav razredni sovražnik delovnega ljudstva, kakor tudi z odporom proti krivicam, proti nasilju in nečloveškemu barbarstvu, a za socialistični humanizem.

Da bi mogli herojsko borbo Lackove čete in njeno žrtve, prav posebno pa mučeniško smrt Jožeta Lacka, pravilno oceniti, in sicer v luči današnjih tendenc, ki se borejo v človeški družbi, ko se razvija socializem kot svetovni sistem, ko se bori človeštvo za ohranitev miru proti najstrašnejši nevarnosti atomske in vodikove bombe, moramo predvsem posvetiti vso pozornost človeški in moralni vsebini te borbe. Kaj je bila vsebina fašizma? Bila je v zgodovini najgloblje zaničevanje človeške osebnosti, sovraštvo in nezaupanje med narodi pritrano do vrhunca, oblast človeka na človekom zlorabljena do sadizma, tepanje socialnih in nacionalnih pravic delovnega človeka, kakor ga zgodovina ne pomni. Hitlerjevsko tepanje vsake človečnosti ni bilo nobeno naključje, ampak sistem, ki je zlorabljal pridobitve znanosti vsega človeštva zato, da ohrani svoj sistem izkoriščanja, da ohrani kapitalistično razredno diktaturo nad lastnim in nad vsemi drugimi narodi. Primerja se lahko samo s sramoto srednjega veka, z mučenji v čarovniških procesih, s katerimi je skušal fevdalizem ohraniti svojo oblast proti prodirajočemu meščanstvu. Le, da je fašizem neprimerno bolj zverinski, saj je človeštvo medtem napravilo velikanski kulturni, posebno znanstveno tehnični napredek. Zverinsko mučenje ljudi bomo šele takrat pravilno razumeli, če se zavemo, da je ta sistem teptal prav vse, kar je človeštvo svetega. Ne samo, da je ubijal žene in otroke, mučil in ubijal talce, da je uvajal vedno nove načine uničevanja ljudi v koncentracijskih taboriščih, pljuval je po vsaki moralni. Tako je, n.p., zdravniška morala tako silno degenerirala, da so vršili nad ljudmi najbolj nezasišane, cinično imenovane znanstvene eksperimente, ki niso imeli absolutno nikakega znanstvenega pomena, ki so pa pomenili za »poskusne osebe« nečloveške muke. Od vseh mogočih poskusov navedem samo poskus, da bi se napravila slana morskova voda pitna. Žrtve so umirale 12 dni. Strašen nemir in kričanje žrtev ni ganil zdravnikov. Ko je neka žrtev popila vedro umazane vode od izpiranja tal, je ostal zdravnik, kot pravi poročilo z nürnbergskega procesa, neizprosen. SS-ovski zdravniki so namreč bili pred obličjem celega sveta moralno in kazensko obsojeni. Če je zdravniški poklic, ki ima dva tisočletno humanistično tradicijo, tako strašno posurovel, koliko bolj posurovela je bila SS-ovska in gestapovska policija, kot izrecen organ nasilja, ki je zbiral in svoje vrste sistematično ljudi brez človeškega občutja, kriminalce, alkoholike in sadiste.

Proti takšnemu sistemu in proti takšni oblasti kapitalističnega

razreda se je borila naša Komunistična partija, ki je že dolgo pred invazijo hitlerjevcev učila naše ljudstvo, da pomeni hitlerizem — vojno in vse njene strahote. Zgodovina Partije in njenih članov v Ptuj, kot tudi tukajšnji boj in vse strahote hitlerjevske teroristične in maščevalne akcije so bile že večkrat opisane. In še je potrebno to zgodovino dopolnjevati. Danes lahko navedem le najbolj bistvena dejstva in ocene.

Komunistično gibanje v Ptuj se je začelo v zelo skromnih okoliščinah, saj Ptuj nikoli ni bil industrijsko pomemben, od 1924. leta dalje. Vendar je Partija vzgojila lepo število kadrov in simpatizerjev, ki so pozneje izvršili do kraja svojo dolžnost. Jože Lacko, kot kmet komunist je zaradi svojih redkih sposobnosti in pozitivnih lastnosti postal že precej pred vojno naša zelo pomembna pridobitev. Bil ni samo naš ptujski kandidat za parlament, ampak je igral v delavsko kmečkem gibanju Slovenije vidno vlogo in postal leta 1940 član CK KPS. Najtesneje je sodeloval s tov. Luko Leskoškom, ki je počastil naš prvi občinski praznik in ga toplo pozdravljamo.

Režim ga je sta'no preganjal. Bil je, kakor tudi Osojnik, ki se je odlikoval po nenavadni hrabrosti, v koncentracijskem taborišču v Medjurečju. Lacka je odkril za Partijo njegov sosed Voda, železniški delavec, ne samo eden prvih članov Partije v Ptuj od 1928 leta dalje, ampak že tri leta po prej zelo aktivni simpatizer. Od borcev v tukajšnji bitki moram posebno omeniti Krambergerja, ki je v bitki prvi padel. Bil je izredno prikupen, značajan borec, ki je prav tako kot tudi Lacko mobiliziral za politično delo vso svojo družino in delal od prvega dne okupacije aktivno. Bratje Reši, posebno Vinko, spadajo k eliti naše predvojne ptujske skorjevske mladine, ki so dali tudi v ostalih krajih Slovenije vidne borbe v NOB in ki so danes v visokih javnih funkcijah. Ta mladina je dala tudi lepo število španskih borcev. Tem borcem so se priključili še mnogi drugi, ki jih zgodovina ne bo pozabila. Omenil bi ponovno, da so izredno težke okoliščine, veliko predelno kulturno in bivši Jugoslaviji, ki je stopil seveda takoj v aktivno službo gestapa, potem silna ekonomska in vojaška premoč in tudi demagogija, seveda pa tudi strah zaradi tega nesozmerja sil in izdajstva zaradi tega strahu je omogočil, da je hitlerizem začasnó v naših krajih zavril narodnoosvobodilno gibanje.

Boj prvoborcev in njihove žrtve so pa odprle na široko oči našemu ljudstvu, da je videlo bistvo in pravi obraz fašizma. Seveda je tak razvoj izključna zasluga KPJ, ki je edina že pred vojno, še prav posebno pa ob invaziji okupatorja, klicala na odpor proti hitlerizmu in v boj za demokracijo, mir in socializem. Politično delo KP in borbene akcije Lackove čete, ki se je tukaj herojsko borila in izkrcavala, so trajni dokaz, da je naša Partija vzgajala ljudi novega kova in ustvarila lik ljudskega borca, skromnega, požrtvovalnega, borca, ki prezira sleherni napor in slehernó nevarnost, ki je skoz in skoz vdan svojemu ljudstvu, to je delovnim množicam. S svojo po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

PRVI PRAZNIK OBČINE PTUJ V SLIKAH

Gostje in odborniki občinskega ljudskega odbora na slavnosti seji

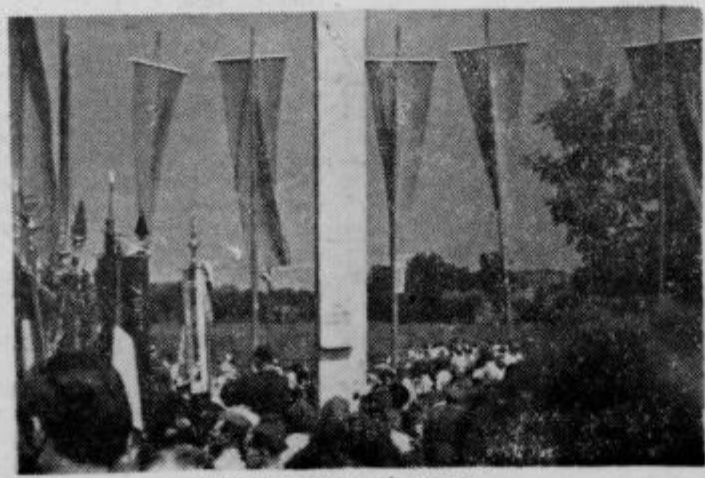
Franc Belšak-Simon je začel proslavo

Gostje in predstavniki ter svojci borcev na tribuni

Dr. Jože Potrč govori množici

Novi spomenik po odkritju

Ptujska partizanska patrola pred novim spomenikom

Iz naših mest, trgov in vasi

Iz dela Sanitarne inšpektorata

— Gostinski obrati ne zadovoljujejo.
— Nova centralna pekarna naj bi izboljšala stanje pekarn.
— Mesnice niso najbolj urejene.
— V trgovini se stanje počasi popravlja.
— V 3-5 letih naj bi bile preurejene vse šole v ptujski občini.
— Komunalna higiena — zaenkrat še premalo.

Po razširitvi ptujске občine ima Sanitarna inšpekcija v Ptuj, ki jo vodi dr. Milan Čarli, veliko večje delovno območje. Kljub temu, da se bori z nešteterimi težavami — tesni prostori in pomanjkanje motornega vozila za terensko službo — dobro opravlja svoje delo.

Kako je Sanitarna inšpekcija delovala v preteklem letu, nam bodo deloma povedali naslednji podatki.

Občinski sanitarni inšpektor je v preteklem letu posvetil glavno pozornost in skrb predvsem živilsko-higienski službi. Skoraj vsi živilski obrati so bili temeljito pregledani in velika večina je dobila odločbe za popolno ureditev prostorov, opreme in poslovanja.

Na vsem občinskem območju je prijavljenih 51 gostinskih obratov in nekaj manjših bifejev. Velika večina gostinskih obratov je nesodobnih, ker se nahajajo v manjših starinskih hišah ter so prostori dostikrat temni, slabo zračeni, neprimerno dimenzionirani in neprimerno razvrščeni. Zelo nehygienska so tudi stranišča, ki so v večini v ločenih objektih na dvoriščih. Pogosto je tudi oprema pomanjkljiva. V mestu je potrebna večina primerna, slabša pa je na podeželju. Le zelo malo gostišč ima dvorišča in vrtove za goste. Ptujju manjka večji hotel, restavracija in kavarna, medtem ko je manjših gostiln dovolj. Zato je ObLO-Ptuj sklenil, da se zgradi gostinski objekt, ki bo imel hotelske, restavracijske in kavarriške prostore.

Terenske gostilne so na splošno v slabšem stanju kot mestne. Zato bodo potrebne znatne preureditve in dozidave, da bodo izpolnjeni predpisi pravilnika o minimalni ureditvi in opremljenosti gostinskih obratov. Vse gostilne so dobile odločbe za adaptacijo in za odpravo različnih pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob rednih pregledih. Nekatere gostilne so že začele preurejevati svoje lokale, mnogo pa je obratov, ki kljub ponovnim intervencijam niso pokazali dovolj zanimanja za ureditev higienskih razmer. Letos bodo s takimi gostišči strožje postopali, ali pa jih bodo začasno celo zaprli. Upajo, da bodo letos v glavnem dosegli tisti nivo gostinstva kot ga predpisuje pravilnik o minimalni higieni ureditvi in opremljenosti gostinskih obratov.

Pekovski obrati so v Ptujju, Kidričevem in Desterniku. Vsi so bili v preteklem letu najmanj dvakrat pregledani. So zastareli in ne ustrezajo minimalnim sanitarno-higienskim zahtevam. Adaptacije in preureditve ne bi bistveno zboljšale stanja. Zato je dal Sanitarni inšpektorat v Ptujju pobudo za zgraditev nove sodobne pekarnice v Ptujju, ki bi lahko krila vse potrebe mesta in okolice. Potrebovali bi več pekovskih prodajal in večjih kraji. Poskrbeti pa bo treba tudi za bolj higienski prevoz kruha.

Tudi mesnice so v neprimernih in premajhnih prostorih. Primanjkuje zlasti sanitarni prostori. Mnogo mesnic nima lastnega stranišča, niti vodovodne instalacije, hladilnice pa imajo le štiri mesnice. Z vodo se oskrbujejo iz slabih in nehygienskih vodnjakov. Tudi poslovanje je bilo čisto malomarno. Potrebovali bi več mesnic na podeželju.

V lanskem letu so bile tudi trgovine večkrat temeljito pregledane. Marsikje so prostori zelo tesni, pohištvo zastarelo, predali umazani in črvi in skoraj nikjer nimajo hladilnikov za hitro po kvarljive predmete. Na podeželju je stanje neprimerno slabše kakor v mestu, kjer so trgovine še izvedle obširna adaptacijska dela in izboljšale opremo in poslovanje.

Grosistična skladišča za živila so zastarela in neprimerna. Zadržna poslovna zveza je že zgradila novo, moderno skladišče, naj bi ji sledila tudi druga podjetja.

NEKATERE ŠOLE V PTUJSKI OBČINI SO POTREBNE PREUREDITVE

V ptujski občini je 30 šol, ki so v večini zelo stare in potrebne večjih preureditvenih del. Nekatere šole so dotrajane in jih bo treba nadomestiti z novimi zgradba-

mi. Sanitarni inšpektorat v Ptujju je predlagal, naj vse šole opremijo z vodovodom, naj se uredi stranišča, greznice, hišna kanalizacija. Za vsako šolo so predvideli mlečno kuhinjo in telovadnico. Tudi parket in dobro osvetljene šolske tabele so v načrtu. Nameravajo pa še zgraditi nekaj drugih pomembnih stvari, ki so nujno potrebni vsaki — vsaj nekoliko moderno urejeni šoli.

KOMUNALNA HIGIENA

Preteklo leto so skušali rešiti predvsem najbolj pereča vprašanja s področja komunalne higiene. Glavno skrb so posvetili mestu Ptujju in Kidričevemu. V Ptujju so forrirali gradnjo kanalizacije in vodovoda, ki je osnovnega higienskega pomena, zlasti ker je oskrba mesta z zdravno pitno vodo zaradi zastarelih vodnjakov popolnoma nezadovoljiva. Tudi kanalizacija se bo sčasoma izboljšala.

Sanitarna inšpekcija je predlagala ureditev in razširitev ptujskega pokopališča ter ureditev odpadke iz vojašnice in črevarne, ker je sicer kopanje v Dravi zdravstveno nevarno.

Mestna komunalna je dobila od Sanitarne inšpekcije v Ptujju odločbo o ureditvi odvažanja smeti in odpadkov iz mestnega področja in ureditve javnega smetišča. Žal pa temu vprašanju merodajni organi ne pripisujejo dovolj velike važnosti.

KJE DOBITI SEME PŠENICE ZA JESENSKO SETEV

Hektarski pridelok vseh rastlin, tako tudi pšenice, je v precejšnji meri odvisen od kakovosti semena. Zato kmetje stremijo k zamenjavi semena bodisi z nakupom, zamenjavo pri sosedih, prijateljih ali drugih. Takšen izbor semena trajno ni koristil proizvajalcu, ker se v drugi in tretji razmnožitvi seme izroditi in zmanjša pridelok. Čeprav imamo letos dovolj priznane zbirne semena iz prve množitve, se pojavlja mnenje pri zasebnih proizvajalcih, da bodo lahko prišli do intenzivnih sort pšenice z nakupom semena od proizvajalcev, ki so meki v kooperaciji, lepe hektarske donose.

Zato želimo opozoriti na določila zakona o prometu s semenskim blagom (Ur. list FLRJ, št. 27-305/54), ki določa (7., 8. in 23. člen) kazno do 50.000 din za tistega, ki prodaja ali zamenjuje semensko blago. Proizvajalci semena, in to le pr. znanega, lahko prodajo seme samo semenarjem, ne pa zasebnim proizvajalcem.

Pri rušenju se jim je vgreznil strop

V torek, 11. avgusta t. l., do polne po 10. uri je v Ptujju zatulila sirena. Hitro se je razvedelo po mestu, da ne gre za požar, ampak za nesrečo pri rušenju dvo-riščne stavbe na Slovenskem trgu zraven Združne hranilnice. Trg je napolnil množica. Takoj so prhiteli na kraj nesreče gasilci in varnostni organi in se lotili varnostnih ukrepov in reševanja.

Počasi se pogrezajočo dvo-riščno dvonadstropno stavbo zraven Združne hranilnice je bilo potrebno podreti, ker so se v zidovih vedno bolj videli razpoke. Zidarski polir Anton Vrblj in Rogoznice in trije delavci, priletni Krajnc Tomaž in mlajša Franc Menoni in Brečko Rafael so se lotili dela in so zrušili stavbo do prvega nadstropja. Ko so se hoteli približati delu štrlečega južnega zidu, se je vdrl pod njim strop z betonsko ploščo. Ruševine so najbolj zakopale Antona Vrblja. Nad njim je obležala betonska plošča, da se je z gornjim delom telesa lahko gibal, nogi pa je imel zakopani med ruševinami. Reševalna dela so bila zelo težka, saj je kazalo, da se bodo vsak hip

STRELSTVO

V počastitev prvega občinskega praznika občine Ptuj, je organiziral občinski strelski odbor Ptuj, ob sodelovanju vseh strelskih dru-žin iz Ptujja, propagandno športno tekmovanje v streljanju z zračno puško na samem mestu proslave občinskega praznika v Mostju.

Streljanja z zračno puško so se udeležili številni strelci, predvsem pa mladinci in mladinke, ki so hoteli preizkusiti svojo strelsko sposobnost in doseči čim boljše rezultate. Strelci-funkcionarji so imeli ta dan polne roke dela. Omogočiti

Vse preveč se zanemarjajo naša pokopališča in mrtvašnice, ki so na splošno v zelo slabem stanju. Predvideva se preemestitev ptujskega pokopališča na bolj oddaljeno in osamljeno področje. Sedanje pokopališče je preblizu hiš in obstoja nevarnost infiltracije razpadnih produktov v bližnje vodnjake. Tudi marsikatero drugo pokopališče je na neprimernem mestu in bi ga bilo treba preemestiti.

STANOVANJSKO VPRAŠANJE PEREČE

Stanovanjsko vprašanje in s tem povezani higienski problemi še vedno niso zadovoljivi in je naloga Sanitarne inšpekcije, da še nadalje vpliva na ObLO v smislu razširitve in povečanja stanovanjskega fonda.

MNOGO PREDLOGOV ZA IZBOLJŠANJE HIGIENSKIH RAZMER

Sanitarna inšpekcija v Ptujju je dala še več predlogov za ureditev raznih prostorov in za ureditev higienskih razmer. Z redno kontrolo žele izboljšati higienske razmere v vseh gospodarskih organizacijah.

Na kratko smo skušali orisati delo Sanitarne inšpekcije v Ptujju. Vendar iz tega še zdaleč niso razvidni vsi uspehi, ki jih je dosegla v lanskem letu.

Občina Ptuj se poteguje za tovarno krepkih krmil

Komisija predstavnikov ObLO Maribor, Agrobizroja Ljubljana in Tovarne krepkih krmil Ljubljana ter ObLO Ptuj je bila v torek, 28. julija, v Ptujju v zvezi z lokacijo nove tovarne krepkih krmil v Ptujju, ki bi jo zgradili za celotni mariborski okraj v tem delu okraja.

ObLO Ptuj se poteguje, da bi stala ta tovarna na prostoru med Zagrebško ceste in železnico na Bregu, kjer se je že svojčas izvažal material za sladico tovarno in je na tem prostoru pozneje nastala velika gramoznica s prvostavnim mater-alom. Za graditev tovarne krepkih krmil govori vrsta ugodnih okoliščin, kot gradbeni material na samem gradbišču, trdna podlaga za samo gradbo, možnost podkletitve, možnost industrijskega tira, odtočni kanal, oskrba z vodo, izven nevarnosti podtalne vode, primerna oddaljenost od središča mesta itd.

Š to tovarno bi tukajšnji predel okraja, ki velja kot močno živinovorejski predel, veliko pridobil. Ima pa možnosti in celotno izpolniti vse obveznosti, ki bi jih postavljala tovarna glede na surovinsko bazo, na njen dovoz in odpremo proizvodov v vse živinovorejske predele naše domovine.

Jesenska setev se bliža

3. avgusta 1959 je sklicala občina Ptuj upravnik kmetijskih zadržin in direktorja kmetijskih gospodarstev na razgovor, ki so se ga udeležili vsi upravniki in direktorji.

Razgovor so prisostvovali poleg omenjenih še predsednik občine Vogrinec Janko, podpredsednica Stropnikova, tajnik Rau, sekretar OK ZKS Krajčič, Mršek in drugi. Razprava se je tikala plana jesenske setve, prepovedi klanja in organizaciji pitanja telet, spremembe dogonskih mest zadržim dognom in drugo.

Glede realizacije plana jesenske setve so pripravili izvečke za območja kmetijskih zadržin. Od skoraj 3000 ha, ki bodo letos zasejani s pšenico, predvideva plan setev 1200 ha intenzivnih sort pšenice. Hektarski donosi so bili letos od 6-13 mc, pri intenzivnih sortah pa od 29-48, ali povprečno 33,3 mc na ha. Zadržuge bi naj naročile potrebno seme, umetna gnojila, zaščitna sredstva in drugo. Večina upravnikov je že na seji podpisala naročilnice, drugi pa so sklenili, da se še prej posvetujejo z zadržim svetom in upravnim odborom. Vsekakor bo potrebno precej upornosti in dobra organizacija pri sklepanju pogodb za kooperacijsko proizvodnjo žitaric.

O prepovedi klanja in organizaciji pitanja telet je bila po poročilu zelo živahna razprava. Po 1. juliju je stopila v veljavo odredba o prepovedi klanja telet do teže 200 kg. Na območju občine je bilo do sedaj okoli 8600 telet letno. S prepovedjo klanja nastaja naloga organizirati pitlišča, oziroma pitanje telet do 200 kg pri kmetih. Tako bo v celoti občini stalo v pitanju 1500 telet in sicer 800 na kmetijskih gospodarstvih, 700 pa pri rejcih — kmetih in v pitliščih kmetijskih zadržin. V to svrhu bodo kmetijske zadržuge organizirale pitlišča in sklepala pogodbe za pitanje pri zasebnih proizvajalcih. Sklenjeno je bilo, da se od zasebnih proizvajalcev ne bodo kupovala teleta razen defektnih, dokler ne bo plan pitanja v celoti izvršen. Prav tako je bil sprejet predlog, da se od sedanjih 15 zadržim dognom organizira v bodoče le 7 dogonskih mest, o čemer bo pravočasno obveščeno prebivalstvo, ko bo predlog osvojljiv svet za blagovni promet.

Večer pred 1. občinskim praznikom v Kidričevem

V Kidričevem se je na predvečer ob 1. Obč. prazniku okrog 20. ure zbrala velika množica ljudi na jasi ob zelenem gozdu med Zdravstvenim domom in Osnovno šolo.

Ob plamenih kresah in streljanju mozhorjev so odmevali zvoki partizanskih koračnic godbe na pihala DPD »Svoboda«.

Preko mikrofona in ozvočenega naselja je imel krajski govor predsednik KO — SZDL Kidričevog tov. Polič Oton, ki je v imenu masovnih organizacij vsemu prebivalstvu Kidričevega ob 1. Obč. prazniku 8. avgusta iskreno čestital. Po govoru je sledil kulturni spored, ki ga je izvedla mladina iz Kidričevega.

Na proslavo je prišla mladina in odrasli, med njimi pa so bili tudi najvidnejši predstavniki TGA »Boris Kidrič« in političnih ter masovnih organizacij.

Naselje je bilo okrašeno z zastavami.

Štirideset let od ustanovitve KPJ Spominski dnevi KPJ

16. avgusta 1923 — v Ljubljani v Mestnem domu velik javen shod delavcev, železničarjev in nameštencev (sklajcaje ga na pobudo neodvisnih sindikatov vse strokovne organizacije).

15. in 16. avgusta 1936 — na Jesenicah proslava 30-letnice SMRJ (»Savez metalških radnika Jugoslavije«).

20. avgusta do 16. septembra 1936 — v Sloveniji velika tekstilna stavka; stavka 8500 delavcev.

20. avgusta 1944 — se prične stekmovanje zmagaj, ki ga je razpisal IO OF.

20. avgusta 1926 — izide tednik »Enotnost«, legalno glasilo KPJ za Slovenijo (izhaja do marca 1929).

Spomenik Lackovi četi v Mostju

(Nadaljevanje s 1. strani)

Žrtvovalnostjo, disciplino in tovarništvom, torej z osebnim vzgledom so delovali komunisti močno, vzgojno na ljudske množice in tako omogočili, da se danes naša družba lahko tako hitro preobrazuje v socialistično družbo. Brez idejne enotnosti komunistov, ki pa temelji na notranje-partijski demokraciji, na svobodni kritiki tako navzgor kot navzdol, brez ustvarjalnosti in revolucionarnega ognja naše ZK naši narodi ne bi mogli v mednarodni politiki, posebno pa še v mednarodnem delavskem gibanju, nikoli odigrati tiste izredne vloge, ki jo danes urednjujemo. Prvi imamo na svetu program, s katerim se ne more meriti program nobene delavske partije, po svoji znanstveni resnobi, po širini pogledov, ki upoštevajo najnovije spremembe na vsem svetu, po principelnosti in zvestobi kristim ne samo našega ljudstva, ampak vsega človeštva. Da ga tudi kritizirajo, to je popolnoma neizogibno. Da pa kritizirajo prav stvari, zaradi katerih bi nas morali hvaliti, to je zopet zgodovinska nujnost. Naša oblast temelji neposredno na ljudski volji, zrasla je iz naporov in bojev samih ljudskih množic, z delavskim in družbenim samoupravljanjem so nastali taki novi neposredno družbeni organi, ki ustvarjajo pogoje za počasno odmiranje mnogih funkcij državnih organov. In prav ta najvišja pridobitev socializma nekim voditeljem, ki so se navzval birokratizma, ne gre v glavo, čeprav pomeni samoupravljanje največjo sprostitev ljudske in individualne iniciative. Sicer pa je že prav mnogo delavskih voditeljev v svetu, ki soglasno priznavajo, da vnaša naš program čisto nove elemente v znanstveno socialistično misel. Gre pravzaprav za konkretizacijo stare marksistično-leninistične misli, da se lahko razvija socializem le preko odmiranja države, predvsem v ekonomskih odnosih.

Tri najvažnejše stvari, zaradi katerih nas kritizirajo, so samo tri strani ene in iste družbene pridobitve. Odmiranje države je druga plat prevzemanja državnih funkcij s strani družbe in njenih organov. Proglasitev osebne sreče človeka za najvišji cilj socializma, ki se lahko uresniči šele v razvitem socializmu po ukinitvi ne samo vsakega izkoriščanja in zatiranja, ampak tudi vsake vladavine človeka nad človekom, je zopet dokaz, da naš socializem uresničuje globoko humani cilj najplemetitejših mislecev človeštva nasploh. Takšna preobrazba družbe, ki uresničuje takšne ideale, je pa seveda sila težavna in zamotana stvar, to zmorejo le ljudje, ki so trdno odločeni, da bodo vztrajali, ki bodo požrtvovalni in storili vse, kar je v njih moči, da se to novo uresniči. Moralno moč pa črpamo iz vseh doseženih naporov in žrtv in iz osebnih zgledov herojev našega boja za socializem.

Če pri borcih narodno-osvobodilne vstaje na ptujskem področju pravilno ocenimo razmere in čas, ko je bil fašizem vsemogočen, ko je razpolagal z gigantskimi materialnimi silami, potem šele lahko razumemo moralno veličino vsega našega NOB, ki je uničil fašizem. Za današnji svetovni položaj, kjer so se materialne sile, s katerimi razpolagajo kapitalizem imperializem in birokratizem, še bolj narasle, je poučen odgovor tovariša Tita neki ameriški redakciji: »Materialna moč je nedvomno važen faktor. Ali, danes je še važnejši faktor moralna sila, ki vse bolj prevzema večino človeštva. Ako je materialna sila usmerjena proti težnji večine človeštva, ki je nedavno zadela fašistično koalicio, ne glede na ogromno materialno moč, ki jo je imela.«

Zato posvečamo mi jugoslovanski komunisti toliko pozornosti moralno političnemu faktorju. Zato tako globoko spoštujemo spomin tistih, ki so v preteklosti žrtvovali vse za družbeni napredek, ter se borili za nove socialistične odnose med ljudmi. Nova ptujška občina, ki se vse bolj razvija v komuno socialističnega tipa, si je izbrala za svoj praznik 8. avgust, kot spomin na prvi vr-

hunec ljudske vstaje na tem področju. S tem dejanjem hočemo počastiti bore in žrtve NOB svojega področja, predvsem pa hočemo, da bi ljudstvo naših krajev in še prav posebno naša mladina, črpala moralne moči iz svetlih zgledov našega NOB za izgradnjo socializma. Res je, da je naš sistem družbenega upravljanja v pogojih družbene lastnine proizvodnih sredstev že takšen, da vzpodbuja delovnega človeka k večanju storilnosti, da ga torej materialno tako stimulira, da ne more zadovoljevati svojega osebnega in materialnega interesa, ne da bi krepil materialne baze socializma. Toda razvoj socializma ima materialno spodbudo le za svojo podlago, socialistični odnosi med ljudmi, ali socialistični humanizem in lik socialističnega človeka so pa nujno plod velikih vzgojnih naporov. Višja družbena zavest nikdar ne raste sama od sebe iz večjega družbenega bogastva, ampak iz nadaljnega boja naše ZK za socialistične družbene odnose. Vzemimo samo primer kooperacije kmetov z zadržim. Danes je splošno znano, da prinaša kooperacija materialne koristi tako kmetu kot zadržim. Toda ne gre samo za dvig standarda, prav tako važen je za napredek moralno-politični pomen kooperacije ali sodelovanja. Nočemo samo blagostanja, hočemo tudi socialistične odnose med ljudmi na vasi in v mestu.

Tovariši, tovarišice, ko se spominjamo v jubilejnem letu ZKJ vspeh padlih borcev, objubljam, da bomo uresničili to, za kar so dali življenje.

Čestitam vsem dragim soobčanom za prvi občinski praznik občine Ptuj in želim, da bi proslava tega praznika vedno združevala vse občane v njihovih naporih za vedno lepše in kultur. življenje. Odkrivam spomenik hrabrim borcem Lackove čete in ga predajam na čuvanje predsedniku občinskega ljudskega odbora.

Po govoru je dr. Jože Potrč odkril lep, visok spomenik Lackovi četi, ki ga je prevzel v varstvo predsednik občine Janko Vogrinec. Tej slovesnosti je sledilo petje in igranje združenih pevskih zborov in godb na pihala, ki so igrale koračnice že pred slovesnostjo in zjutraj po Ptujju ter spotoma v Mostju. S petjem narodnih in partizanskih pesmi so zbori dokazali spričo desetstisočgalve množice, da je njihovo petje in izbor pesmi tudi za to slovesnost bilo dobro pripravljeno. Vsem predhodnim točkam je sledil še aeromiting Aeroklubov Maribor, Ljubljana-Lesce in Ptuj, ki je bil tudi deležen vse pozornosti ljudstva.

Po končani slovesnosti in prieditvah, si je množica pomagala v senco in k stojnicam ter v bližnje hiše, kjer so se nekaj časa zadržali tudi gostje, nato pa so se odpravili proti Ptujju, kjer so ostali do večera. V Mostju je bilo pozno v noč živahno in brez težav in nezgod.

Raziskava terena za novogradnje v Ptujju

Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij LRS Ljubljana raziskuje v Ptujju na prostoru, kjer je stala svojčas stara kasarna, v Lackovi ulici, nosilnost terena. Dela vodi uslužbenec zavoda Franc Rauter. Ugotovitve zavoda so potrebne za novo zgradbo Združne hranilnice v Ptujju, ki bo stala na tem terenu.

Pri vrtnanju so naleteli v globini 3,35 m na nek trd kovinast predmet. Na njem so skrivili glavo dietla, s katerim dvigajo iz globine vzorce materiala. Ko so prodirli skozi nasip in ostanke podrti kasarniške zgradbe, so naleteli na mivko in gramoz ter na talno vodo v globini 6 m.

Na tem prostoru so napravili 4 vrtnice in zbrali potrebne vzorce materiala in podatke, ki bodo služili zavodu za poročilo o nosilnosti terena.

Taka raziskava terena bo napravljena tudi na prostoru pe skladišču nekdanjega »Kmetovalca«, kjer namerava graditi pekarna »Vinko Reš« novo sodobno tehnično opremljeno pekarno.

KULTURA in PROSVETA

V čitalnici Študijske knjižnice

(Nadaljevanje)

UMETNOSTNO-ZGODOVINSKA DELA V DRUGIH JEZIKIH

Rusko umetnost do leta 1914 nam je prikazal Vojeslav Molé. Delo je izšlo v izdaji Slovenske Matice v Ljubljani l. 1957. Od nemških del naj omenimo nekaj znanih, ki jih ima čitalnica. To je predvsem Splošna umetnostna zgodovina Alberta Kuhna. Poznan je Anton Springer s svojo knjigo »Handbuch der Kunstgeschichte« od 1895 dalje (Leipzig). Znamenita je umetnostna zbirka »Propylien-Kunstgeschichte«, čitalnica ima od te serije samo tri knjige, in sicer gotiko, barok in rokoko v raznih deželah.

Za zgodovino gobelinov je važna knjiga »Bildteppiche«, napisal jo je Schnitz Hermann. Čitalnica ima še precej umetnostnih priložnikov v nemščini, dalje monografij o raznih znamenitih slikarjih ter vodičev po nekaterih umetniških galerijah. Novejši deli, dostopni v čitalnici, sta »Knauers Lexikon abstrakter Malerei« (1957) in »Lexikon moderner Kunst« (1955). V nemškem jeziku je v čitalnici še nekaj del o egipčanski, etruščanski in nekaterih drugih umetnostih.

V francoščini je napisana umetnostna zbirka »L'art et les artistes« (Pariz 1906 in dalje). Z modernim ameriškim slikarstvom nas je seznanil Peyton Boswell (Modern American painting, New York 1948). Od angleških del naj omenimo samo delo »Leonardo da Vinci«, ki ga je napisal Jons This.

To so samo nekatera dela s knjižnih polic čitalnice — kdor bi se zanimal še za kakšne druge publikacije iz umetnostno-zgodovinskega področja, so mu le-te dosegljive v čitalnici Študijske knjižnice v poslopu, kjer je nameščen tudi Mestni muzej.

Med zemljepisnimi deli, ki so še precej dobro zastopana v čitalnici, moramo v prvi vrsti omeniti našega priznanega strokovnjaka za geografijo Antona Melika. Na knjižnih policah lahko obiskovalec čitalnice najde marsikaj, kar ga utegne zanimati bodisi kot strokovnjaka ali pa ljubitelja zemljepisne vede. Predalec bi nas zavedlo, če bi hoteli prešteti vsa njegova dela, ki so zastopana v čitalnici Študijske knjižnice. Naj navedemo predvsem njegovo »Slovenija«, ki je začela izhajati že leta 1935 v založbi Slovenske Matice. Dolej je izšlo pet zvezkov. Znamenita je dalje njegova »Jugoslavija«, 3. izdaja 1958. Slovenska akademija znanosti in umetnosti je l. 1950 izdala njegovo knjigo »Planine v Julijskih Alpah«. Tudi o drugih kontinentih je Melik mnogo pisal, predvsem pa so znane njegove številne razprave o zemljepisnih problemih Slovenije, o kraških pojavih, ljubljanskem barju in drugo. Na zemljepisnem področju se je zelo uveljavil tudi Melikov učence Svetozar Hešič s svojo »Gospodarsko geografijo sveta«, »Ameriko« (1952), »Afriko, Južno Azijo in Avstralijo« (1957). Ta njegova dela so dosegljiva v čitalnici, prav tako nekatere njegove razprave. Kdor bi želel dobiti zemljepisna dela Valterja Bohinca, ta lahko dobi med drugim »Slovensko Primorje v luči turizma« (1952), »Nil in dežela Egipčanov« (1944), »Naše morje«

(1933) in dr. Čitalnica brani tudi več starejših zemljepisnih učbenikov, kakor tudi novejšje izdaje (n. pr. Zgonik, Lah, Kranjec, Leban in dr.).

Mladinska knjiga v Ljubljani izdaja zanimivo zbirko potopisov »Globus«. — Od periodičnih publikacij sprejema čitalnica »Geografski vestnik« in »Geografski zbornik«. Tudi več starejših atlasov in zemljevidov v našem in nemškem jeziku je v čitalnici na razpolago.

NEKAJ TUJIH DEL O GEOGRAFIJI

Od nemških del je važna starinska »Kosmografija« iz leta 1588, opremljena s lesorez, napisal jo je Sebastian Münster, znameniti protestantski teolog in kosmograf (1489—1552) — Knjižničar ti lahko postreže s številnimi nemškimi potopisi, ki so jih sestavili znani pisci kot Sven Hedin, Bernatzik, Tichy, Helbig, Böckmann. Med potopisci najdemo slavno ime Kuykya, ki je vneto opisoval lepote naših krajev, tako n. pr. v knjigi »Die Julischen Alpen im Bilde«, 1943 ter »Fünf Jahrhunderte Triglav« (1938) s krasnimi naravnimi posnetki v bakrotisku. Med Nemci, ki so opisovali naše krajevne posebnosti, naj omenimo še Hermann Wendelina, odkritega prijatelja Jugoslovancev in njihove zgodovinske usode. Med njegovimi deli naj navedemo njegov potopis »Od Maribora do Manastira« (1920, v nemškem jeziku).

ZNAMENITI POTOPIS PAOLA SANTONINA

Med potopisi je zlasti znamenit potopisni dnevnik Paola

Santonina, rojaka iz južne Umbrije. Pred kratkim je dobila čitalnica nemški prevod tega važnega vira za slovensko preteklost v 15. stoletju — knjiga nosi naslov: »Die Reisetagebücher des Paolo Santonino« 1485—1487. Ta prevod iz latinščine je oskrbel Rudolf Egger, izšel pa je v Celovcu 1947.

Narodopisne zanimivosti v tej knjigi je obdelal Angelos Baš v Kroniki 1954. Celoten prevod pa nam je oskrbel J. Mal v »Slov. Poročevalcu« 1950 pod naslovom »Z ogledskim vizitatorjem po Slovehiji« (1485—1487). Poudariti moramo, da je bil Santonino vodja patriarhove pisarne ter oče številnih otrok. Njegov dnevnik je nastal po treh vizitacijah po Koroškem, Kranjskem in Stajerskem. V letih 1485, 1486 in 1487 je naš potopis spremljal vizitacijsko komisijo po naših krajih. Nas zanimajo predvsem ona poglavja iz Santoninovega dnevnika, ki opisujejo razmere v ptujskem okolju. Prilike okrog Ptujja je avtor potopisa opisal za časa 3. vizitacije 15. maja 1487. Pri naslednjem opisu smo se ravnali v glavnem po Malovem in Eggerjevem prevodu:

Zvečer 15. maja 1487 so člani vizitacije dospeli na Ptujsko goro, kjer so večerjali dobre ribe. Nato so prenočili v hiši prvega kaplana Martina Winklerja. Marjina cerkev leži na precej visokem griču s sijajnim razgledom preko ptujске ravnine. Vidno je tudi ptujsko mesto z gradom, prav tako opazi mesto Maribor ob zgornjem vходу ravnine. (Dalje prihodnjik)

Mirko Podgornik s Titovo sliko, ki jo je sam izdelal iz furnirja

Močnejše občinske in nove potujoče knjižnice v občini

Svet Svobod Maribor je predlagal Svetu za prosveto pr. občinskem ljudskem odboru Ptuj in pri drugih občinah, da bi v bodoče dodeljevale občine subvencije knjižnic: na sedežu občine, da bi te lahko nakupovale nove knjige in s tem obnovile zbirko knjig. S tem bi odpadla dosedanja praksa z dodeljevanjem skromnih subvencij vrsti knjižnic v občini, ki pa niso dosegle namena, ker si knjižnice z njimi niso mogle mnogo pomagati, čeprav so bile iz občinskih sredstev izplačane precejšnje vsote.

Ta svoj predlog je Svet Svobod Maribor med drugim utemeljil tudi s pobudo, da bi centralne občinske knjižnice organizirale potujoče knjižnice s kolekcijo po 60 do 80 knjig, ki bi jih dostavljale knjižnicam na območju občine na posodo za določeni čas, da bi jih bralci lahko prebrali. Po prebrani kolekciji knjig bi knjižnica na sedežu občine vrnjene knjige pregledala in jih upoštevala pri sestavljanju novih kolekcij za terenske knjižnice. Tako bi prišli bralci na območju celotne občine v določenem času do zbirke najnovjših knjig, ne da bi morala dotična knjižnica imeti z nabavo teh knjig posebne izdatke.

Za tako prakso krepitev centralnih knjižnic in organiziranja potujočih knjižnic v kolekcijah po 60 do 80 knjig govori praksa t. stih knjižnic v Sloveniji, ki so k tej praksi pristopile in je večina knjig že opravila predvideno kroženje med bralci po območju celotne občine.

V Mariboru so mnenje, da bo taka praksa sprejeta tudi v Ptujju in na območju celotne ptujске občine, za katero je znano, da ima lepo število bralcev, ki tožijo, da nimajo več kaj čitati, ker so staro zbirko knjig celo že po večkrat prebrali.

Svet Svobod v Mariboru pozdravlja skrb občin v mariborskem okraju za knjižnice, ki se marsikje ni odražala samo v dotacijah, ampak tudi v dobri organizaciji kroženja novih knjig med bralce čim širšega kroga.

MIRKO PODGORNIK - 70-LETNIK

Mirko Podgornik, 70-letni učitelj v pokojju, stanujoč v Ptujju, Cankarjeva ulica, rodom iz Cepovana pri Gorici, je že iz let ptujskih okrajnih razstav znan širši javnosti kot svojevrsten umetnik, ki je razstavljal več svojih izdelkov in bil z njimi deležen splošne pozornosti.

Sedaj je ob svoj 70-letnici presenetil svoje znance in prijatelje z novim delom, a sliko vrhovnega komandanta JLA tov. Tita v beli maršalski obleki na »Galeb«u. Slika je izdelal iz neštetih delcev furnirja raznih barv. Izdelava slike, ki je od daleč kot oljna slika, je zahtevala od njega precej časa, mnogo več kot prejšnje slike, ki jih je delal na drug način. Medčasno je še bolehal, vendar ni opustil misli, da bi končal začetno delo, ki bi ga laže imenovali mozaik kot intarzijsko. Njegovo sobo krasijo več slik, ki jih je izdelal prejšnja leta, ko je bil še aktiven učitelj, kot na primer Trubar, deček s cigareto, Ptuj, konj, vendar po svoji izdelavi, barvah in sencih precej zaostajajo za naj-novejšo Titovo sliko, na katero je posebno ponosen. Razni svetlobni refleksi so tako prepričljivo poudarjeni, da se gledalec mora zadržati, da je to vse izdelano iz malh, različno krojenih delcev furnirja.

V razgovoru s tov. Podgornikom se lahko človek čudi njegovi pedantnosti, ob kateri nima miru in ima še počno načrtov, kaj vse bo še upodobil na ta svojstveni umetniški način.

Obvestilo

Splošne ambulante Zdravstvene doma delajo zaradi dopustov zdravnikov za polovico skrajšanem obsegu. Zato prosimo obiskovalce ambulant, ki nimajo akutnih bolezní, naj odlože svoj obisk ambulant na september. Vemo, da bi marsikdo rad izboljšal svoje zdravstveno stanje, ki ga vznemirja že dalj časa, v svojem letnem dopustu, ker nima po njem časa čakati na sprejem pri zdravniku, vendar to vsem omenjajočim okolnost, da je delovni čas splošnih ambulant namesto 25 ur dnevno trenutno skrajšan več kot za polovico.

Zdravniškega kadra je pri nas premalo, kar občutimo zlasti ob dopustih. Službujoči zdravniki morajo še nadomeščati zdravnike v Majšperku, Cirkulanah, Juršincih in Podlehniku.

Prosimo prizadete, da naj te težave upoštevajo.

Ambulahta v Podlehniku ne bo poslovala do 1. septembra, ambulanta v Juršincih pa samo ob sredo.

Primarij dr. Tomineš Viktor ne bo ordiniral od 16. 8. do 28. 8. 1959.

Uprava Zdrav. doma Ptuj

Pridite po otroke

VENITIEV OTROK IZ POČITNIŠKEGA DOMA V BIOGRADU NA MORJU IN S POHORJA

Četrta izmena otrok iz ptujске občine, ki so v počitniškem domu v Biogradu na morju, se bo vrnila v Ptuj v sredo, 19. avgusta t. l., ob 11.05 (ne 18. avgusta).

Iz Ribnice na Pohorju pa se bodo vrnil otroci, ki so tam na zdravstvenem letovanju, v soboto, 22. avgusta t. l., ob 11.05.

Peta izmena otrok iz Ptujja (okoli 90), šolarjev in dijakov bo odpotovala v Biograd na morje na 14-dnevno letovanje v ponedeljek, 17. avgusta 1959, ob 15.45.

Zaželeno je, naj bi prišli starši ali svojci otrok, ki se vrnejo iz Biograda in iz Ribnice na Pohorju, po otroke 19. oziroga 22. avgusta t. l. ob navedeni uri na postajo.

NOVI KRVODAJALCI

30. julija so darovali svojo dragoceno kri prebivalci iz Podlehniškega okraja hvala vsem darovalcem, organizatorju tov. Antonu Cafutu pa priznanje. Darovali so:

Lesjak Marija, Cafuta Anton, Tušek Jože, Drevensček Ignac, Mohorko Marija, Mohorko Katica, Vidovič Antonija, Hojski Marija, Gaššek Janko, Drevensček Ivana, Kranjc Stanko, Perc Matevž, Sirovnik Marija, Gaššek Julijana, Drevensček Anton, Drevensček Rozalija, Belšak Jakob, Gosak Anton, Črnejš Vilka, Zagorenski Magda, Krivec Justina, Merc Marija, Kozelj Neža, Belšak Frančka, Merc Marjeta, Cafuta Marija, Hliš Ivana, Repčič Nežka, Petrovič Ana, Ciglar Nežka, Ciglar Leopold, Podgoršek Pavla, Hribčiček Marija, Vavpotič Marica, Svenšek Milan.

Ostali so še: Zorko Metevž, Kranjc Franc, Šprah Ljuba, Rašič Ana, Fejzan Marija, Veronek Tilička, Veronek Marija, Drobnik Marija. Postaja za transfuzijo krvi

CIRKOVC

Osnovna šola v Cirkovcih je tekem minulega šolskega leta ustanovila šolsko zadrugo in izdelala načrt dela te zadruge. Obrnila se je na občino Ptuj, da bi ji dodelili iz sklada SLP primerno zemljišče v neposredni bližini šole ter primerno zgradbo za preureditev v delavnico, šolsko kuhinjo in prostore za gospodinjstvo gospodarski pouk.

Občinski ljudski odbor je dodelil zadruzi parcelo in zgradbo v Cirkovcih. Šola namerava sedaj ob pomoči občine urediti vse potrebno, da bodo dodeljeni ji prostori v zgradbi tudi izpraznjeni in da bodo preurejeni še pred začetkom šolskega leta, ko bi naj začeli takoj služiti svojemu namenu.

Kmetje - komunisti

(nadaljevanje)

IZJAVA CVEKETA PETRA O DELOVANJU V LJUDSKI FRONTI IN KOMUNISTIČNI PARTIJI

Letake so našli tudi taki, ki jim niso bili nič kaj všeč. Tamonjšji orožniki so se začeli zanimati, kdo od navzočih bi bil lahko sumljiv. Osumljenega Dona so aretirali, nato pa še mene. V zaporu v Ptujju sem presedel 14 dni. Kaznovali so me v celem na mesec dni zapora.

MED VOJNO

Z Lackom sem ostal povezan tudi po prihodu Nemcev, Avgusta 1941 sem postal član OF. Večkrat sem po Lackovem naročilu šel na javke preko Drave, večkrat pa sem peljal tudi Lacka preko Drave. Kadar se je pozno vračal, je pri meni prenočeval. Leta 1941 sem Lacku izročil dve jugoslovanski puški in nekaj ročnih bomb, ki sem jih našel med ormovjem v naši okolici, ko so odhajali vojak

poražene jugoslovanske vojske domov.

Julija 1942 so me zaprli, a me izpustili že avgusta, ker sem vztrajno vse obtožbe zanikal. Imeli pa so me vseeno črno zapisane. Zato so me leta 1943 spet aretirali. V tistem času nisem imel z OF več vezi zaradi aretacije člana OF leta 1942. Šele spomladi 1944 smo na novo osnovali OF pri Markovcih. Na mojem domu so se zadrževali kurirji 14 TV postaje. Septembra 1944 so našo hišo zatrdi izdaje obkolili. Kurirjev niti niso našli, aretirali pa so mojo ženo Marijo in hčerke Marijo, Julijano in Nežo. Hči Ottilija je bila pri partizanih v Zagorski brigadi, sin je iz nemške vojske ušel in je bil na kurirskem centru za prevoz čez Dravo.

Sodeloval sem v mnogih akcijah na nemške postojanke pri zaplembi orožja, obleke vermanov in razgonu vermanov in Nemcev. Ve-

liko bi lahko povedal o tem. Prebil sem težke čase. Izgubil sem mnoge prijatelje in znance. Težak je spomin in zavest, da našega Lacka ni več med nami, našega ljudskega junaka in borca za boljše dni delavca in kmeta. Ob težkih izgubah smo dočakali svobodo in krenili na novo pot, ki smo jo izvojevali.

R. V.

SODELAVKA LACKOVE SKUPINE

ANICA JANUŠ je bila doma v Desterniku v Slovenskih gorcih. Njena velika, močna postava jo je vedno spravljala v zadrego. Pri osemnajstih letih je tehtala 75 kg in to je je vedno jezo. Pri hiši so bile samo tri ženske. Že nekako osvela je krepka mati, njena dva leti starejša sestra in ona. Očeta že dolgo ni bilo. Posestvo so obdelovale same in bilo je vzorno obdelano. Ob cesti je stala njihova hiša, v njej pa vzorna čistota.

Prišla so leta vojne. Prej je Anica sodelovala v prosvetnem društvu, zelo rada je igrala pri raznih igrah. Zato so jo ljudje

poznali daleč naokrog. Takoj po prihodu okupatorja, čeprav še zelo mlada, se spoznala, kje je njeno mesto. Njen ponos ji ni dovolil, da bi se hlinila pred tujci. Nikoli ni spregovorila nemške besede. Anca je bila »klekano« vzgojena, zato z Osojnjakom, ki je živel prav tako v Desterniku, ni imela nikoli stikov. Ko so osnovali Lackovo partizansko skupino, je neke noči Osojnik potrkal na njeno okno. Pogumno mu je odprla, skrbno zagrnula vsa okna in ga peljala v sobo. Zbrala se je vsa družina. Poslušali so ga vsi in vprašali: »Kako to, da si se zatekel ravno k nam, saj včasih nismo bili istega mišljenja?« Osojnik pa je odgovoril: »Zanesem se na vas, danes moramo biti vsi eno!« Sestanka so se ponavljali. Navadno je Osojnik ob takih priložnostih ležal na klopi in govoril. Mislih so, da bo tako bolj skrit, če bi kdo slučajno pogledal skozi okno. K Januševim so prihajali tudi Reši, neka ženska iz Savinjske doline in drugi sodelavci OF. Zena iz Savinjske doline je poudarjala: »Danes smo vsi združeni v borbi proti okupator-

ju!« Te besede so vlivale sestram in materi poguma pri delu v OF.

Nekoč je prišel Osojnik vprašati, če bi lahko pri njih skrbel neko partizanko. Ostala je 14 dni. To je bila Barčica, ki je delala v ptujškem okraju. Vse tri, zlasti pa Anica so dajale hrano, nosile pošto, prale, skratka, delale so dan in noč za partizane. Ni bilo naloge, ki bi jim bila pretežka.

Nekega sobotnega jutra meseca avgusta 1942 je bila Lackova skupina izdana. Na vse zgodaj so se slišali strelci. Do Desternika, kjer je bila velika večina ljudi na strani njihovih prvih partizanov, so se širile vznemirljive vesti. »Vsi so padli!« »Žive so ujele!« »Mati Reš (tako so imenovali Kostjo) je bil najbolj korajžen. Bil je brez deljosti in ene kličice, pa je še streljal. To je junak!« S tesnobo v srcu je Anica poslušala te novice. Ali so res vsi padli? Vsi do zadnjega? Ne, tega si ni upala misliti. Ves dan je hodila brez volje okrog, a srce ji je razbijalo v bojzani za njene sodelavce. Ponoči pa je spet potrkalo. Po prvih je skočila odpret,

na vratih je stal Osojnik, za njm Mirko Reš. Osojnik je imel s srcačo zavezano rano na nogi, bil je bled in utrujen. S sestro sta mu spretno zavezali rano, mu dali okrepčila in poslovali so se — to pot za vedno.

Kmalu po zdaji Lackove partizanske skupine je bilo izdano tudi njeno delo. Pridrveli so gestapovci iz Ptujja, zaprli njo, sestro in mater. Kdo bi mogel popisati vse grozote, ki jih je preživela v zaporu? Njeno sestro, sestrnega moža in mater, ki je v zaporu hudo zbolela, so februarja 1943 izpustili. Njo pa so januarja 1945 odpeljali v različno taborišče Auschwitz. Skoraj vsi jetniki so v tem taborišču zboleli zaradi gladi in mraza. Tudi Anica je zbolela na angri. Stanje se ji je sicer izboljšalo, a bila je zelo slaba. Ležala je na vrhu trnadestropne postelje. Ko je nekoč hotela z ležišča, je omahnila na tla in si zlomila tihnik. Njeno ubogo, izmučeno mlado telo so potem sežgali.

Vest o njeni smrti je po osvoboditvi prinesla Osojnikova sestra, ki se je vrnila iz taborišča. T. M.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Z avto-stopom po Jugoslaviji DOBRIH 2000 KILOMETROV V ŠESTIH DNEH

Bolezen »avto stop« (tako nekako jo imenujejo soferji) se je preselila k nam z zahodnih držav, kjer je okužila že nešteto svataželjnih mladih ljudi. Toda tudi pri nas se je že precej razširila in vedno več jih je, ki s dvignjenih palcev ogledujejo svet. V Beogradu je bil pred nedavnim sestankom avto-stoparjev, prav jo pa, da bo kmalu ustanovljen klub.

No, tudi sošolca Veroneka in mene je napadla ta bolezen. Z nabasanima nahrbtnikoma, šotorom in ciljem, postavljenim daleč, nekje pri Ohridu, sva prejšnjo sredo začela najino potovanje. Sonce in neumljeni soferji so se zarotili proti nama. Stojš takole ob cesti, gledaš proti vozečim avtomobilom, a vsi soferji preizkušajo stroje in drvijo mimo. Najbolj sva bila pa divja na zaostalega udeleženca Jadranskega rekylja, ki je iz praznega Rekorda še dolgo moel »fgor«.

Razveseljen presenetli naju, ko se ustavi Fiat 1400. Na žalost gre le v Ormož.

Kamion S-6472 pokaže, da je poln. Vsaj to!

Slišiva brnenje. »Ustavi ga!« vpje Braco.

Nadletela pa sta le dva vojaška izvidniška aviona...

Po kakšnih petih urah čakanja se ustavi kamion. Do Zagreba. S krulečim sopotniki (med živino) sva se peljala do Bukovca, tam se je sofer opustil, ker sva prasičem jemala prostor in se je bal, da ne bi kdo konca storil (od prasičev seveda).

Nekako črnogled sem postal. Avtomobilov ne gre skoraj nič mimo, pa je že tri ura.

Ravno misliva zlesti na voz, ko se ustavi tovornjak Nafta. Peljeva se do vrtna, tam pa ima defekt. Pravičiva si nekako večerjo, potem pa spet na cesto. Ko je bila morala najbolj na tleh, naju pobere Putnikov Chevrolet. Vesela sva. Toda čeprav je peljal v Zagreb, se naju je otrešel kar v Varaždinu. — Sofer hladilnika C-22178 pravi, da je avto stop za cepce, da se zaman vesela. Seveda naju pa pelje v Beograd, če mu plačava toliko kot za vlak...

Na črpaški tanka avto, na pol prazen. Inozemec. Hodim okoli in ugibam, od kod je.

»Svečes mi pomaga simpatično sovozač. Opoguml sem se in vprašal v polomljeni angleščini: »Would you mind...«

»O. K.« In kmalu sva se vozila s prijaznima Švedoma. Na srečo je mlajši govoril angleško in po težkem trudu sva zvedela, da sta delavca v ladjedelnici v Udevalku, da imata danes prvi dan dopusta ter da sta prevozila danes že nad tisoč (!) kilometrov od doma pa do sem.

Se nekaj za braleke: sofer je star 28, prijatelj pa 23 let, oba brez dvoma še svobodna. Gerta je znan malo, koliko moramo plačati za šolanje in koliko časa traja. Prav, da imajo tudi na Švedskem brezplačne državne šole in za boljše privatne zavode. Ko pa smo govorili o brigadah, jma nisem mogel dopovedati, kako to, da pr: nas toliko mladine dela na delovnih akcijah.

V Zagrebu so bil: vs hoteli nabiti, zato je prijatelj našel za Šveda privatno sobo. Midva sva pa spala pri njegovih sorodnikih. Zjutraj nas je razveselil vztrajen dež.

Na nekaj sem pozabil. Šveda sta nama ponudila, da naju peljeta do Beograda. Zato sva zjutraj šla k njima. Bila sva še za tolača, ko je gospodinja predložila račun — za tri sto dinarjev več

kot je rekla prejšnji dan ter plačljivo v dolarjih. Pošteno sva se skregala, tako da sta plačala, kolikor je prej zahtevala. Tisto o dolarjih sem jma zamočal. Preveč me je bilo sram.

Avtomobilska cesta jma je bila močno všeč, toda čeprav sta zelo spoštovala predpise, sta pred tablo o brzini zamžala, tako da smo jo rezali precej preko sto.

V Beogradu sta naju vprašala, če ne bi hotela dalje z njima, da bi jma bila za vodiča in tolača. Seveda sva ponudbo sprejela. Potem je bil prijazen »Volvo« vse dni kakor naš. Fanta sta mela kratek dopust, pa sta hotela v najkrajšem času videti našo državo. Zato sta se odločila za pot Maribor—Beograd—Sarajevo—Ploče—Reka—Ljubljana—Jesenice. To pot smo do Ljubljane obredili v pičlih petih dneh. Jugoslavija jma je bila zelo všeč. Le cesta od Beograda do Sarajeva je zapustila precej mučen vtis. Posebno sta bila navdušena nad čudovito barvo Neretve, katero sta posnela na barvni film. Priznala sta, da sta s Jugoslavijo predstavljala kot bolj zocastalo. Presenetila ju je s čudovitimi drobnimi lepotami, katere srečaš povsod.

Občudovala sta grmenje in bliške, kajti pr: njih ni tega. Kmalu je Gert znal lepo reči »strela«.

medtem ko se je Gunnar bolj zanimal za štetje in števila. Je bil pač starejši in bolj gospodarski. Po vsem svetu znana slivovka je Gerta po nekaj požarih »zmehčala«, zato je želel, da bi je nekaj kupil za domov, da bodo še številni sorodniki deležni njene moči.

Kupila sva jo in jma jo poklonila za spomin. Mislim pa, da bo ta spomin kmalu zhlapel, morda bo pri tem pomagal tudi Gertov bratranec, absolutni svetovni prvak v boksanju Johansson, katerega občuduje ves športni svet. Ko sem Gerta vprašal, kako bo pa v Stockholmu, je ponosno odvrnil: »On je že prvak!«

Kmalu je naše potovanje pri kraju. Težko smo se poslovili v Ljubljani in še dolgo sta prijatelja mahaša.

Srečna prijatelja iz daljne severne dežele! Ponesita s seboj vse lepe spomine in sonce pa sliovkovo in vse pokažita prijateljem doma! Morda se bom še kdaj vozil s kakšnimi prijazni, v ljudnimi švedci, ki jih bosta prabavila.

Iz Ljubljane do Ptujja se briše preko Maribora kaj kmalu. Že po šestih dneh sva spet videla Ptuj, tokrat z druge strani, potem ko sva prepotovala dobrih dva tisoč kilometrov po naši lepi domovini.

Boštjan Pirč

Rokomet

V nedeljo, 9. avgusta 1959 je bil na rokometnem igrišču JLA v Ptujju troboj v malem rokometu, ki so se ga udeležile dve ekipi JLA in ekipa študentov, ki je bila okrepjena z dvema igralcema rokometnega kluba »Drava«. V vroči sončni pripek je prvo mesto osvojila ekipa študentov pred JLA I. in JLA II.

JLA I : JLA II 5:5

V prvi tekmi troboja so vojaki prve ekipe igrali neodločeno z drugo vojaško ekipo, čeprav bi zaradi boljše igre v polju zaslužili zmago.

»Studentje« : JLA II 24:7

V drugi tekmi so ptujski študentje povsem nadigrali drugo vojaško ekipo, ki se nikakor ni mogla upirati razigranim nasprotnikom. Rahli strelji vajakov pa so ostali plen vratarja, ali pa so šli preko gola.

»Studentje« : JLA I 13:13

V zadnji tekmi so utrujeni študentje igrali neodločeno z prvo vojaško ekipo. Tehnično nekoliko slabši vojaki so igrali zelo požrtvovalno, toda večina naspadov se je končala ob dobri obrambi študentov.

Tako je prvo mesto zaslužno osvojila ekipa ptujskih študentov s 3 točkami (razlika v golih 37:20), pred JLA I 2 točki (18:13) in JLA II z 1 točko (12:29). Študentje so prikazali tehnično najbolj dovršeno igro, vendar niso vzdržali do konca v istem tempu zaradi velike vročine. Prva vojaška ekipa je prikazala leno in požrtvovalno igro, medtem ko je druga vojaška ekipa nekoliko zastajala.

Delavske gre v Ptujju

Komisija za telesno vzgojo pri Občinskem sindikalnem svetu je organizirala v počastitev 40. obletnice ZKJ in SKOJ prve delavske igre.

Delovni kolektivi so se odzvali v velikem številu. Tekmovanje je bilo v sledečih disciplinah: nogomet, odbojka, namizni tenis, ro-

kometa, šah, kegljanje in streljanje z zračno puško. Skupaj se je prijaviło 58 sindikalnih ekip. Sodelovalo je nad 500 tekmovalcev, ki so častno zastopali svoje kolektive.

Vsi prvaki disciplin so prešli na občinski praznik pokale od predsednika Občinskega sindikalnega sveta. Tekmovanje v vseh disciplinah je bilo zelo živahno saj so si kolektivi mnogo prizadevali in se trudili, da dosežejo lepe uspehe.

V posameznih disciplinah so rezultati sledeči: V nogometu je bilo prijavljenih šest sind. ekip, ki so se borile za najboljša mesta. Nepriznako je osvojila prvo mesto ekipa »Gozdarjevi« iz Ptujja, ki je v skupnem plasmanu nabrala največ točk. Sledila ji je dobra ekipa sind. podružnice Avtoopreme, Strojnih delavnic, IKLIP itd.

V odbojki je zmagala ekipa sind. podružnice IKLIP, ki je premagala vse nasprotnike. Sledila ji je ekipa Perutnina, Kovinskih delavnic itd.

Najpomembnejše tekmovanje je bilo v namiznem tenisu. Tega tekmovanja se je udeležilo osem sind. ekip, ki so vse prikazale zelo dober namizni tenis. Med najboljšimi je bila ekipa »Merkurja«, ki je premagala vse nasprotnike. Sledila ji je ekipa Perutnina, Kovinskih delavnic itd.

V rokometu je zmagala ekipa IKLIP, ki je prav tako v finalu premagala vse svoje nasprotnike.

Najbolj množično je bilo tekmovanje v streljanju z zračno puško, katerega tekmovanja se je udeležilo 19 sind. ekip. Vse ekipe so se borile za najboljša mesta in je bila borba zelo ostra. Na tem tekmovanju je zasedla prvo mesto ekipa železniških delavnic, nato Perutnina, Avtooprema, Pletarna itd.

V kegljanju je sodelovalo 10 moštev in je nepriznako osvojila najvišje mesto ekipa »Merkurja«, sledi Avtooprema itd. Pa.

OGLASUJTE V

PTUJSKI TEDNIK

Prometna nesreča pri Kungoti

V četrtek, 6. avgusta t. l., je na cesti Ptuj—Rače pri občinski gramoznici nedaleč od Pečnikove hiše pri Kungoti, po trčenju s tovornim avtomobilom S 5415 iz Maribora tragično preminil 54-letni zidar iz Kungote Lovrenc Kiselak.

Okrog 16. ure se je odpravil Kiselak s kolesom zdoma pri Kungoti proti Hajdini in čez nekaj minut obležal mrtev pri gramoznici težko poškodovan po glavi in telesu. Daleč od njega je obležalo njegovo dvokolo na drugem me-

stu prednje kolo dvokolesa, nekaj metrov vstran zopet del njegovega gumijastega škornja. Tovornjak S 5415 iz Maribora, ki ga je upravljal vozač D. S. je iz koruze po nesreči zavozil nazaj na cestni rob in tam ostal do konca dela komisije TNZ iz Maribora. Po izjavah očitvev nesreče je moglo priti do usodnega trčenja na ravni cesti brez velikega ali nepreglednega ovinka edino zaradi nagle vožnje tovornjaka, po izjavah vozača in njegovih 2 spremljevalcev pa je bila za Kiselaka ta vožnja usod-

na zaradi tega, ker se ni izognil vozilu dovolj na desno. Na kraju nesreče zbrana množica je takoj opazila na avtomobilu vinske sode, v soferski kabini pa pletenk vina. Organi TNZ so opravili točne meritve, ki so običajne pri nesrečah in zaslišanja očitvev in drugo, kar bo omogočilo ugotovitev vzrokov nesreče in krivde vozača.

Tovornjak je imel poškodovano levo prednjo luč, kar je kazalo na močno trčenje avtomobila in kolesarja, to pa najbolj potrjuje razdalje, kjer je po nesreči obležal pokojni Kiselak in del kolesa.

Zadnje besedo o tej nesreči bo izreklo sodišče na podlagi zbranih poročil in izjav.

V zadnjem času se vrstijo na cestah v bližini Ptujja nesreče za nesrečo, kar kaže na precejšnjo nepazljivost vozačev vseh vozil.

TRŽNE CENE

NA PTUJSKEM ŽIVILSKEM TRGU V TOREK, 11. AVGUSTA 1959

POVRTNINA: krompir 15—18, zelje 12—15, korenček 40, peteršilj 50—60, solata glavna 30 do 40, solata endivija 30—40, čebula 40—50, česen 100, fižol v stročju 35—40, fižol luščeni 40—50, koleraba 30, cvetača 40, pesa rdeča 40, zelje rdeče 30, ohrovt 30, paprika 60, paradžnik 50—60, gobe (za vlaganje) 200, gobe velike 150, lisčke 100, med 300.

SADJE IN SADEŽI: jabolka 30 do 50, hruške 60—80, slive 30 do 40, ringlo 50—70, breskve 60 do 100.

MLEKO IN MLEČNI IZDELKI: mleko 30, smetana 160, sir kg 40 do 90, surovno maslo 500—550.

PERUTNINA IN JAJCA: kokoši 400—600, piščanci kos 400—700, jajca 14—15.

VSELJIVO HIŠO z gospodarskim poslopjem in 2 ha zemlje prodam. Majerič, Desenc: 3 pri Desterniku.

Sprejmemo v službo več mizarjev. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali vsaj do 20. avgusta 1959.
Splošno mizarstvo in žaga Ptuj, Na pristanu 4

Objave in oglasi

Gostinsko podjetje „Sentilj“

s sedežem uprave v PESNICI razpisuje sledeča delovna mesta:

- 3 NATAKARJE(-ice) kvalificirane
- 2 KUHARICI za gostilno
- 1 ADMINISTRATORJA(-ko)
- 1 BLAGOVNEGA KNJIGOVODJO
- 1 FINANČNEGA KNJIGOVODJO

Pogoji: pod točkami 3., 4. in 5. srednješolska izobrazba ali večletna praksa z znanjem strojepisja in po možnosti stenografije.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene ponudbe z življenjepisom pošljite na upravo do 20. avgusta 1959.

Preklic

Podpisani Elizabeta Holmann in Pavla Schroeder, sedaj začasno v Ptujju izjavljava, da nisva plačniki za nikake dolgove, ki bi jih na najin račun napravil najin brat Ludvik Svenešek, elektro-monter v Ptujju. Na postajo št. 3. Elizabeta Holman, Pavla Schroeder

OBŽALUJEM BESEDE, ki sem jih izrekel v Podvinah proti družini Gobec. Koloman Roganov, Slovenja vas.

STOJEČO OTAVO prodam. Kavčič, Ptuj, Vičava 30.

RAZTEGLJIVO OREHOVO MIZO in šest tapiceriranih stočev prodam. Naslov v upravi.

ŠTEDILNIK S PLOŠČICAMI, v dobrem stanju, prodam. Naslov v upravi.

ŠIVALNI STROJ »SINGER«, dobro ohranjen, z okroglim čolnčkom, prodam. Naslov v upravi.

POSESTVO, ca. 1,27 ha, s stanovanjsko hišo, takoj vseljivo, v neposredni bližini Ptujja, je na prodaj. Informacije v p.sarn: dr. Jurija Sluge, odvetnika v Ptujju.

ZIDANO HIŠO v bližini Ptujja, vsejivo, enodružniško, prostorno, prodam. Naslov v upravi.

»SINGER« ŠIVALNI STROJ, mošk., prodam. Naslov v upravi.

KOPALNO KAD (pocinkano) in razno kuhinjsko ter sobno pohištvo, prodam. Naslov v upravi.

OBVESTILO

Vljudno obveščamo cenjeno občinstvo, podjetja, društva in vse ostale organizacije, da vršimo vse vrste uslug, storitev po naročilu, meri ali serijsko iz pletiljske, šiviljske, finomehanične, električarske, mizarске, dekoraterske in reklamne stroke. Izdelava solidna in hitra, cene konkurenčne!

Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb — Ptuj

OBVESTILO

Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb v Ptujju obveščata cenjene potrošnike, da je globoko znižal cene otroški konfekciji in pleteninam. Poslužite se ugodnega nakupa v trgovini v Miklošičevi ulici (pri avtobusni postaji).

Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb — Ptuj

Obvestilo

Turistično društvo v Ptujju bo organiziralo v nedeljo, dne 23. avgusta 1959, izlet v Stubiške Toplice. Na poti si bomo ogledali izletniški kraje, kjer so se borili hrvaški čmetje 1573 proti fevdalni gospodi, na povratku pa Kumrovec, rojstni kraj maršala Tita.

Cena je 1000 din. V ceno sta vračunana prevoz z avtobusom in kosilo. Odhod je ob 5., povratek pa ob 21. uri.

Turistično društvo Ptuj

RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA

POTROŠNIKI!

TOVARNA PERILA IN KONFEKCIJE »DELTA« PTUJ

bo imela od 15. avgusta do 15. septembra 1959 v svoji trgovini zraven tovarne na Srbskem trgu v Ptujju

RAZPRODAJO

letnega prvovrstnega in defektne perila za mladino in odrasle po znižanih cenah (15 do 20 %/o) zaradi odključene se poletja in izdelave perila za jesensko in zimsko sezono.

Trgovina je odprta dnevno od 7. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Potrošnike vabimo, naj ne zamudijo priložnosti za ugoden nakup perila.

Vabimo tudi sindikalne organizacije, naj o tem ugodnem nakupu obvestijo svoje članstvo in organizirajo skupen nakup.

Ob isti priložnosti si ogledite tudi naše ostale izdelke in se prepričajte o prvovrstni kvaliteti blaga, okusnih vzorcih, o solidni izdelavi ter zmernih cenah.

RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA RAZPRODAJA